

Sillamäe Linna Keskraamatukogu

Aastaruanne 2013

Maakonna/linna nimi	Elanike arv (01.01.13)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Kokku
Sillamäe linn	14965	1	1	2

1. Põhilised tegevussuunad

2013. aastal oli raamatukogu tegevuses eriline tähelepanu suunatud lastele, mis andis positiivse tulemuse - vaatamata sellele, et laste arv linnas langes, suurenes raamatukogu kasutamine laste poolt.

Prioriteediks oli ka kodulootegevus. Aasta jooksul arendasime koduloo andmebaasi, korraldasime üritusi, kogusime inimeste mälestusi.

Tähtis tegevussuund oli tutvustada eesti keelt võõrkeelena rääkivatele inimestele eesti kirjandust ja kultuuri, ühiskonnas toimuvaid protsesse läbi erinevate ürituste, näituste jne.

Suur au ja töö oli XXXIII vabariikliku rahvaraamatukogude suveseminar-laagri „Raamatukogu on kultuuripärandi kandja“ korraldamine Sillamäel meie raamatukogu poolt.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud

Raamatukogu tegevus on kajastatud Sillamäe linna arengukavas 2013-2020.

Linnavalitsus kiitis heaks raamatukogu 2012-2016 arengukava 2012. aasta täitmise aruande.

Muudeti põhimäärust - ettepaneku raamatukogu nõukogu koosseisu kohta teeb raamatukogu direktori asemel aselinnapea.

Raamatukogu nõukogu sai kokku neli korda ja arutas raamatukogu 2012.a tegevusaruannet, 2014.a eelarve eelnõu, erinevate fondide poolt rahastatud projekte jt. Nõukogu oli aktiivne ja toetas raamatukogu.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.12. €	Seisuga 31.12.13 €	Muutus %
Eelarve kokku			
sh keskraamatukogus	243 708	270 404	+11%
Personalikulu			
sh keskraamatukogus	154 856	161 788	+4,5%
Komplekteerimiskulu	47 428	48 200	+1,6%
sh OV-lt	24592	25 004	+1,6%
sh riigilt	22 836	23 196	+1,6%
sh keskraamatukogu	47 428	48 200	+1,6%
sh OV-lt	24 592	25 004	+1,6%
sh riigilt	22 836	23 196	+1,6%
Infotehnoloogiakulud	7 899	11 309	+43,2%
sh keskraamatukogu	7 899	11 309	+43,2%

Omavalitsus rahastas raamatukogu rahuldavalt, vastavalt linna võimalustele.

Lisafinantseerimise allikateks olid projektitoetused Kultuurkapitalilt, Hasartmängumaksu Nõukogult, Keskkonnainvesteeringute Keskuselt ning Sillamäe Linnavalitsuselt.

2013.a projektid

Kellelt saadud	Projekt	Periood	Summa
KIK	„Eesti rannajoon ja mereäärsed alad“	Jaanuar -juuli	2800
KM	XXXIII vabariiklik rahvaraamatukogude suveseminar-laager Sillamäel „Raamatukogu on kultuuripärandi kandja“	Juuli - august	800
KM	Raamat on väärt sõber! Kirjandusürituste sari Sillamäe noortele	Oktoober – detsember	680
HMN	XXXIII vabariiklik rahvaraamatukogude suveseminar-laager Sillamäel „Raamatukogu on kultuuripärandi kandja“	Juuli - august	650

Kulka Ida-Viru	XXXIII vabariiklik rahvaraamatukogude suveseminar-laager Sillamäel „Raamatukogu on kultuuripärandi kandja“	Juuli - august	324
ERÜ	XXXIII vabariiklik rahvaraamatukogude suveseminar-laager Sillamäel „Raamatukogu on kultuuripärandi kandja“	Juuli - august	700
Sillamäe LV	Emakeelepäev "Eesti keel ja eesti meel" 14. märts 2013	Veebruar - märts	180
Sillamäe LV	Ettelugemisest iselugemiseni: rahvusvahelised lasteraamatupäeva üritused	Märts - aprill	130
Sillamäe LV	Looduskaitsekuu üritused „Mõttele roheliselt!“	Aprill - mai	300
Sillamäe LV	Linnapäevale pühendatud foto- ja trükimaterjalide näitus „Kodulinna mosaiik“	Juuni - juuli	120
Sillamäe LV	XXXIII vabariiklik rahvaraamatukogude suveseminar-laager Sillamäel „Raamatukogu on kultuuripärandi kandja“	Juuli - august	1000
Sillamäe LV	Üritus õppeaasta alguseks „Mängude festival“	August	70
Sillamäe LV	VII A. Puškinile pühendatud konkurss	Oktoober – nov.	200
Sillamäe LV	Üleriigiliste raamatukogupäevade üritused „Kohtume raamatukogus“	Oktoober	75
Sillamäe LV	Rahvusvaheline südamepäev “Õiged mõtted on südame parimad sõbrad”	September-oktoober	70
Sillamäe LV	Jõuluüritused lastele ja täiskasvanutele „Nüüd süttib küünlaid tuhandeid“	Detsember	100
Sillamäe LV	Täiskasvanud õppija nädala (TÕN) üritused „Raamatukogu – arendav ja õpetav keskkond ja täiskasvanutele“	Oktoober	50
			Kokku 8249

2.3 Struktuur

Raamatukogu struktuur pole muutunud. Linna raamatukoguvõrk soodustab raamatukoguteenuste kättesaadavust.

2.4 . Personali juhtimine ja areng

Muudatusi personali korralduses ei ole olnud, spetsialistide arv säilis. Aasta jooksul vahetati nende raamatukoguhoidjate töökohti, kes tegelevad lugejate teenindusega. Oli koostatud ajakava, mille järgi keskraamatukogu töötajad töötasid kuu aega haruraamatukogus ja eraldi asuvas laste osakonnas ja vastupidi. See andis uue kogemuse lugejate teeninduses ja julgustust teisel töökohal edukalt tegutseda.

Raamatukoguhoidjad teevad oma tööd suure pühendumusega, kuid nende mittekonkurentsivõimeline töötasu teeb keeruliseks järelkasvu kindlustamise.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Arendustegevus pole võimalik ilma areneva personalita. Aasta jooksul toimusid lisaks koolitustele õppereisid, arenes koostöö teiste raamatukogude ja organisatsioonidega.

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundi de arv (koolituse pikkus)	Raamatukoguhoidjate arv, kes osalesid täienduskoolitusel	Koolituseks kulutatud
Sillamäe Linna Keskraamatukogu	7 tõendiga	158	22	
	19 tõendita	127	79	539

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv
(tõendiga)		
Teenuste turundamine ja suhtekorraldus raamatukogus	ERÜ	4
Lühikursus Eesti nüüdiskirjandus	TÜ Narva kolledž	2
Kultuuritöö korraldus omavalitsuses	Sillamäe Linnavalit.	2
Seminar-laager „Raamatukogu on kultuuri-pärandi kandja“	Rahvusraamatukogu	5
Ajalehest Uraanitehaseni	Narva Muuseum	2
Hõbeajastu Sankt-Peterburg	Sankt-Peterburi valitsus	1
Keeleklubi, programmi Keeleõppe arendamine 2011-2013 tegevus Keeleõpe mentori abil	MEIS	6

Osaleti ka koolitustel, mille kohta tõendit pole, kuid need olid personalile väga kasulikud.

Kogemuste vahetamise eesmärgil korraldas Sillamäe Linnavalitsus kultuuriasutuste juhatajatele õppereisi Painesse ja Viljandisse.

Raamatukogutöötajad olid aktiivsed osalejad pool aastat kestnud Keskkonnainvesteeringute Keskuse projektis „Eesti rannajoon ja mereäärsed alad“, koostasid teemalisi esitlusi, käisid ekskursionil Sillamäe sadamas ja kahepäevasel õppereisil mööda Eesti põhja- ja läänerannikut.

Rahvusvaheliste konkursside võitjana saime tasuta osaleda Dagestani õppereisil ja nädalasel Sankt-Peterburi Valitsuse poolt korraldatud koolitusel “Hõbeajastu Sankt-Peterburg”.

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Raamatukogu töötajad tegid kaks ettekannet teemal „Eesti riigi e-teenused ja raamatukogud“ Nikolajevi linna (Ukraina) raamatukogu poolt korraldatud veebikonverentsil; üks töötaja oli kutsutud esinema Lipetski linna (Venemaa) teemal „Lugemise propageerimine. Eesti kogemus“.

Sillamäe linna lasteaedade juhatajatele, metoodikutele ja õpetajatele peeti loengud lastekirjaniku Piret Raua loomingust.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Pikaajalise eduka tegevuse eest linna avaliku elu hüvanguks autasustas Sillamäe Linnavolikogu Eesti Vabariigi 95.aastapäeval Sillamäe linna aukirjaga ühte laste teenindusega tegelevat raamatukoguhoidjat.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

2013.aastal remonditi haruraamatukogu ürituste saal ja vahetati laevalgustid kõikides haruraamatukogu ruumides; keskraamatukogus remonditi mõned väikesed abiruumid.

Haruraamatukogus tehti ruumide ümberkorraldamine, mis andis laenutusosakonnale lisapinda.

2.6 Raamatukogu arendustegevused

Arendustegevust pidurdavad vanad probleemid - keskraamatukogu ja laste osakonna ruumikitsikus ning ebakindel internetiühendus selles linnaosas, kus asub keskraamatukogu.

Sillamäe Linna arengukava 2013-2020 näeb ette, et keskraamatukogu kolib Sillamäe Gümnaasiumi esimesele korrusele ja vabanenud keskraamatukogu hoonesse kolib

haruraamatukogu. Millal see toimub, on raske öelda, sest lähematel aastatel ei ole selleks planeeritud investeeringuid.

Aastast 2013 RIKS-il on mobiilirakendus, m-RIKSi abil kasutaja saab:

- Reserveerida teavikuid ja pikendada laenutusi, kui see on raamatukogu poolt lubatud
- Teha otsingut raamatukogukataloogist ja vaadata eksemplaride saadavust
- Saab sirvida käes olevaid laenutusi, reserveeringuid, makseid ja uudiskirjanduse nimekirja.

Kõik oma tegevused korrigeerisime vastavalt majanduslikele tingimustele, kahjuks puudus võimalus mingeid suuri arenguplaane teha, sh infotehnoloogia alal.

2.7 Raamatukogude koostöö

Rahvusvahelisel tasandil olid aktiivsemad koostöösuhted 2013.aastal Dagestani (Venemaa), Ukraina ning Venemaa raamatukogudega. .

Sillamäe raamatukogu osales teist korda rahvusvahelises projektis "Rassul Hamzatov - headuse ja inimlikkuse laulik", mille viis läbi Dagestani Hasavjurti raamatukogu. Esindatud oli 105 raamatukogu eri riikidest, sh Hiina, Iisrael, Leedu, Valgevene, Kazahstan, Ukraina, Venemaa ning Venemaa, sealhulgas vabariigid Põhja-Ossetia, Abhasia, Tatarstan, Kalmõkkia. Sillamäe programm "Не ведают границ аулы гор..." oli võitjate hulgas.

Koostöös Ülevenemaalise A. Puškini muuseumiga (Sankt-Peterburg) toimus VII Puškinile pühendatud konkurss. Ligi 140 noort linna eesti ja vene koolidest ning kutsekoolist näitas oma näitlejavõimet, kirjanduse tundmist ja keeleoskust. Konkurss toimus kolm päeva ja igal päeval oli raamatukogusaal rahvast täis, osalejaid toetasid sõbrad, vanemad ja vanavanemad.

Sillamäega on seotud vene hõbeajastu luuletaja Konstantin Balmont, siin ta kirjutas oma tuntud luulekogumiku «Фейные сказки». Koostöös K.Balmonti muuseumiga (Šuja linn, Venemaa) ja Sillamäe Vene Seltsiga korraldati luuletajale pühendatud üritus, kus osales ka K.Balmonti järglane Mihhail Balmont.

30.juulist kuni 1.augustini 2013 toimus Sillamäel XXXIII vabariiklik rahvaraamatu-kogude seminar "Raamatukogu on kultuuripärandi kandja". Korraldajateks olid Eesti Rahvusraamatukogu koostöös Sillamäe Linna Keskraamatukoguga. Päevakava sisaldas nii aktuaalsetel teemadel erialaseid kui ka raamatukoguhoidjate silmaringi avardavaid loenguid, õppekäike raamatukogudesse ja tutvumisi vaatamisväärsustega. Seminari käigus arutlesime raamatukogu rolli üle kultuuripärandi hoidmisel ja säilitamisel, näitasime Eesti idapiiriala kultuurimälestiste, pärimuskultuuri kui ka vähemusrahvuste pärandit.

Raamatukogu esindaja osales Virumaa kirjanduspreemia omistamise komisjoni töös.

Toimusid Ida-Virumaa keskraamatukogude direktorite nõupidamised. Osalesime maakondlikel teabepäevadel, Jõhvi ja Narva raamatukogude üritustes.

Linnas aitavad tööd koordineerida igakuulised kultuuriasutuste juhatajate nõupidamised, mida korraldab linnavalitsuse kultuuriosakond.

Raamatukogu on linna haridus- ja kultuuriasutuste ning rahvusseltside koostööpartner, paljud nende üritused toimuvad just raamatukogus ja raamatukoguhoidjate abil.

3. Kogud

Kogude komplekteerimisel lähtuti lugejaskonna nõudlusest ja vajadusest, arvestades piirkonna eripära.

2013. a pöörasime rohkem tähelepanu kaasaegsete autorite - erinevate aastapremiate ja auhindade laureaatide teoste tellimusele.

Oluliseks peetakse eesti kirjanduse tellimist eesti ja vene keeles, samuti piirkonna kodulooliste teavikute hankimist.

Peame tähtsaks hankida teavikuid, mis jäävad järgmistele põlvkondadele ja rikastavad raamatukogu. Näiteks, täiendasime meie kogusid kunstialbumitega sarjast „Maailma suuremad muuseumid“ («Великие музеи мира»), kokku 34 nimetust.

Muidugi, „kerget“ kirjandusel oli ka oma osa, sest see on lugejate poolt nõutav.

Eestikeelsete teavikute tellimus toimub enamasti interneti teel, venekeelseid teavikuid tellime näidiste alusel. Tellimisel arvestame ka konkreetsete lugejate soove. Lugeja saab esitada oma soovi raamatukogule RIKSWEBi kaudu.

Programmis RIKS on võimalus võtta välja enim laenutatud ja laenutuseta teavikute statistika, sagedamini laenatavate raamatute esireas oli laste- ja ilukirjandus.

Kogude juurdetulek 2013.a. moodustab 9259 eksemplari, mis on 1471 eksemplari rohkem kui 2012.aastal; kustutati 1727 teavikut (2012.a 717 eks.). Kogud suurenesid 7532 teaviku võrra.

Annetuste osakaal 2013.aastal oli kogude juurdekasvust 24%.

Raamatuid saime 2013.a. 8877 eksemplari, 6601 nimetust (2012.a 7523 eks. ja 5984 nimetust); ajakirju 171 aastakäiku, 117 nimetust (2012.a 163 aastakäiku ja 122 nimetust); ajalehti 42 aastakäiku, 27 nimetust (2012.a 36 aastakäiku ja 24 nimetust); auviseid 192 eksemplari (2012.a 42 eks).

Ajakirjandust telliti Eesti Posti, Edusamm-Posti, Lehepunkti ja otse toimetuste kaudu.

Muret tekitab uute teavikute pidev hinnatõus, mis piirab nende soetamist. Lisaressursse vajab erinevates keeltes teavikute komplekteerimine.

Raamatukogus rakendati töösse RIKSi uuendused.

4. Raamatukoguteenused

Raamatukoguteenused on linnas kättesaadavad seitse päeva nädalas. Sillamäe on kompaktnelinn, keskraamatukogu ja haruraamatukogu vahel on umbes 25-30 minutit jalgsikõndi, tänu millele keskraamatukogu puhkepäeval saavad elanikud kasutada haruraamatukogu ning vastupidi.

Informatsiooni raamatukoguteenuste kohta annab pidevalt uuendatav raamatukogu veebileht. Veebilehe abil saab kasutada ka e-teenuseid: reserveerida teavikuid, pikendada laenutusi, teha otsingut raamatukogukataloogist jne.

Raamatukogu pakub tasulisi teenuseid: kopeerimine, väljaprintimine, skaneerimine, salvestamine, raamatukogu ruumide üürile andmine.

Kasvas raamatukogu poolt skaneeritud ja kasutaja e-postile saadetud dokumentide arv. 2012.aastal oli skaneeritud ja saadetud 64 dokumenti, 2013.a - 147 dokumenti.

Nägemispuudega inimestele pakkusime punkt kirjas raamatuid.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine (AIP-i kasutamine)

Vastavalt avaliku teabe seadusele on raamatukogus avalik teave kättesaadav

- Igaühel on interneti teel juurdepääs andmesidevõrgu kaudu avalikustatud teabele
- Linnavolikogu ja linnavalitsuse materjalid on kättesaadavad nii paber kandjal kui ka linna veebilehel
- Materjalide leidmisel erinevatest allikatest on vajadusel abiks raamatukoguhoidja

Kättesaadavad on õigus alased andmebaasid: elektrooniline Riigi Teataja - Eesti riigi ametlik väljaanne, mille kaudu on võimalik sooritada otsinguid õigusaktidest ning ESTLEXi õigusinfosüsteem - vabalt kättesaadavad hetkel kehtivad venekeelsed õigusaktid.

Sillamäe kohalik omavalitsus kasutab raamatukogu oma õigusaktide ja tegevuse tutvustamiseks. Linnavolikogu ja -valitsuse määrused esitatakse paber kandjal avalikuks tutvumiseks lugemissaalis. Linnavalitsus viib läbi raamatukogus linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju hindamise avaliku väljapaneku.

Avalik teave on linnas kättesaadav seitse päeva nädalas, seitse tundi päevas. Kohapeal on võimalik saada esmast arvutikasutamise õpet – infootsing, elektronpost, e-teenused.

4.2 Raamatukogu kasutamine

2013. aastal lugejate, külastuste ja laenutuste arv suurenes.

2013. aastal oli linna elanike arvuks 14965 (2012.a - 15224) inimest, nendest raamatukogu kasutajaid 5146, st 34% (2012.a - 33%) linna elanikest.

Külastuste ja laenutuste arv kasvas ka, külastus ühe kasutaja kohta 2013.a oli 17,5 (2012.a – 17) ja laenutuste arv 2013.a oli 40 (2012.a - 39).

Arvame, et see on seotud aktiivsete raamatukoguteenuste ja ürituste reklaamiga, kogude pideva uuendamise ja raamatukoguhoidjate pühendumisega oma töösse.

Raamatukogu kasutajate hulgas on märgatavalt suurenenud turistide ja suvitajate arv, kes avastasid enda ja oma lastele jaoks hästi komplekteeritud raamatukogu, tasuta interneti ja huvitavad raamatukoguüritused.

Raamatu- kogu	Lug-d 2012	Lug-d 2013	Muut- us(+/-)	Külas- tused 2012	Külas- tused 2013	Muutus (+/-)	Virtuaal- lkülas-d 2012	Virtuaal- külas-d 2013	Muut- us(+/-)
Linna rmtk	5047	5146	+99	88802	90049	+1247	17976	19269	+1293
Sh keskk	3363	3399	+36	57367	58543	+1176	17976	19269	+1293

Raama- tukogu	Laenut-d 2012	Laenut-d 2013	Muutus (+/-)
Linna/maakonna rmtk	179505	183645	+ 4140
Sh keskk	113803	116187	+ 2384
Kohalkasutuste laenutused	2012	2013	Muutus (+/-)
	19472	21127	+1655
Sh keskk.	15155	26 258	+1103

Raamatukogu peaspetsialist analüüsis iga kvartali lõppedes põhinäitajaid ja tegevust ning esitas tulemused kõigile töötajatele. Ettepanekud ning huvitavamad ideed arutati koos läbi ja rakendati siis oma tegevuses. Aasta hea tulemuse andis iga raamatukoguhoidja panus.

RVL-i teel oli tellitud ainult 2 raamatut, oma kogud on komplekteeritud piisavalt hästi ja rahuldavad lugejate soovi. Mis puudutab koduteenindust, siis puudega inimestele ja vanuritele laenutavad raamatukogust teavikuid linna sotsiaaltöötajad.

2013.a loodi uus koduloo veebileht ning blogi Lasteleheke. Kokku on üheksa blogi, sündmuseid kajastatakse Facebookis, Bloggeris, Google+, YouTubis.

Kodulehel pakutakse järgmisi andmekogusid: Kirjanikud- laureaadid, Info õpetajale (raamatukogu poolt pakutavate loengute nimekiri).

Kodulehe vahendusel saab informatsiooni portaalist etnoweb.ee.

Raamatukogu e-teenusi tutvustasime Ida-Viru telekanalis LITES, Sillamäe linnaraadios, linna ajalehes, linna- ja raamatukogu veebilehte kaudu. Ürituste läbiviimisel pöörame nii laste kui ka täiskasvanute tähelepanu raamatukogu veebilehele.

4.3 Lasteteenindus

Lasteteenindusega tegeleb keskraamatukogu lasteosakond, mis asub noorte huvikeskuses ja haruraamatukogus.

Kasutajate üldarvust on lapsi 26% , laenutuste osa moodustab 17 % ja külästuste osa moodustab 41 %.

Lasteosakond andis lugejatele võimaluse raamatukogu sündmustega kursis olla oma uue blogi kaudu.

Raamatu- kogu	Lug-d 2012	Lug- d 2013	Muut us(+/-)	Küläst -d 2012	Küläst -d 2013	Muutu s(+/-)
Linna rmtk	1301	1343	+42	35173	36514	+1341
Sh keskk	873	888	+15	19401	19773	+374

Raamatukogu	Laenut-d 2012	Laenut-d 2013	Muutus (+/-)
Linna/maak rmtk	32362	34084	+1722
Sh keskk	11797	13356	+1559

Traditsiooniliselt tutvustati 2013.aastal vene lastele eesti kirjanike loomingut.

Laste lugemisprogrammis "Suvi raamatuga" osalesid mitte ainult linna lapsed, vaid meeleldi ka Sillamäel puhanud välismaa külalised. 2013.a programmis olid Eno Raua, Piret Raua, Leelo Tungla, Venda Sõelsepa, Kristiina Kassi, Friedebert Tuglase, Jaan Rannapi, Andrus Kivirähki

teosed.

Mitu aastat toimub lasteaedade ja raamatukogu koostöö nn Teatriprojekti. Lapsed osalevad projekti käigus eesti lastekirjaniku teoste alusel tehtud lavastusel. 2013.a lavastati kirjaniku Piret Raua teoseid.

Rahvusvahelisel lasteraamatupäeval kohtusid lapsed Ida-Virumaa kirjaniku ja kunstniku Eduard Kondiga.

Lugemise ja raamatukogu propageerimisele oli suunatud ürituste sari, kus raamatukogus elav Hiireke tutvustas lapsi raamatukoguga: mis on raamatukogu, kuidas siin vajalikku raamatut leida, kuidas saab lugejaks vormistada ja raamatuid laenata, mida saab raamatukogus veel teha.

Lastele pakkus huvi üritus „Väike raamatukoguhoidja”, mis toimus laste osakonnas. Lapsed laenasid letis elektrooniliselt, parandasid rikutud raamatuid, koostasid ja kujundasid iseseisvalt raamatunäituse „Mulle meeldib see raamat”. Nad asetasiid oma lemmikraamatuid riiulile ja valisid teiste osalejate raamatuid endale.

Hea meelega osalevad noored lugejad kirjandusmängudes. 2013. aastal korraldati kirjandusmäng A.Perviku, E.Valteri, A.Puškini, M.Twaini raamatute järgi.

Üritusel „Rahvusmängud” tutvusid lapsed eesti, vene ja maailma mängudega.

Sillamäe raamatukogu noorte lugejate tööd on eksponeeritud Dagestanis, Hasavjurti linna keskraamatukogus. Kõik joonistused, mis on koolilapsed kinkinud oma dagestani sõpradele, peale näituse sulgemist lähevad Hasavjurti raamatukogufondi, kus hoitakse haruldasi ja väärtuslikke dokumente.

Koostöös Sillamäe Rakendusökoloogia Keskusega ja linna koolidega viidi läbi Looduskaitsekuu üritused. Näiteks, Keskuse esindaja juhtimisel uurisid 4. klassi õpilased mereranda; toimusid viktoriinid, näitused jt.

Koos Huvi- ja Noortekeskusega Ulei korraldasime kirjandusmängu linna suvelaagri jaoks.

Suvel lapsed mängisid koos raamatukoguhoidjaga ka vabas õhus. Eriti meeldisid neile otsimismängud „Indiaanlased Vapper Põder, Kaval Kotkas” ja „Mereröövlid otsivad aardeid.”

Oluliseks peame vanemate kaasamist raamatukogu kooskõlastamisele. Kutsume neid nii individuaalselt kui ka gruppidega.

Näiteks, raamatukoguhoidjad käisid vestlemas teemal „Kus asub raamatukogu?” lastevanemate koosolekul lasteaias. Pärast üritust tulid raamatukokku uued lugejad.

Haruraamatukogu laupäevaüritustes lapsed osalevad koos oma vanematega, võrreldes 2012.a nende arv kahekordistus.

Probleemiks peame seda, et mõned lapsed loevad ainult kohustuslikku kirjandust ning raamatukogus viibides eelistavad üksnes mängida lauaj- ja arvutimänge, internetis surfata ja omavahel suhelda.

4.4 Raamatukogu kultuurikeskusena

Raamatukogu nimi	Näitused/virtuaalnäitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Sillamäe Linna KKK	70	328	7035
Sh keskk	54	224	4535

Raamatukogu tegeleb erinevate kasutajate sihtrühmadega - lastest eakate inimesteni.

Lisaks põhiteenuste osutamisele püüab raamatukogu vastavalt oma võimetele linna kultuurielu edendada.

Traditsioonilistele "raamatukoguürituste" kõrval toimusid ka kunsti- ja fotonäitused, loengud, meistritoad käsitööhuvilistele, raamatulaadad. Projektide raames korraldati ekskursioone.

Linna ja mõned maakonna rahvuskultuuriseltsid, haridus- ja kultuuriasutused ning harrastusühendused on raamatukogu head koostööpartnerid.

Kultuuriürituste kaudu püüame soodustada ka riigi integratsioonipoliitikat. Näiteks, Kultuuriministeerium (valdkond Kultuuriline mitmekesisus ja lõimumine) rahastas Meie projekti „Kirjandusürituste sari Sillamäe noortele Raamat on väärt sõber!“ toetusprogrammi Ühise teabevälja edendamine läbi kultuuritegevuse raames.

Mõned projektitegevused:

- Oma raamatutest, oma elust ja sellest, kuidas temast sai kirjanik jutustas Sillamäe lastele **Heiki Vilep**. Kohtumise õhkkond oli sõbralik ja vahetu, lapsed esitasid palju küsimusi, lugesid koos luuletusi ja naersid südamest. Õhtu lõppedes vahetasid osalejad kingitusi – lapsed tõid Heiki Vilepi teoste motiividel tehtud joonistusi ning igauks sai vastu raamatu „Kadunud jõulud“ koos kirjaniku autogrammiga.
- Suure huviga tutvusid lapsed **1960-1970.aastate lasteraamatutega** Urve Eriksoni (Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu tegevdirektor) erakogust. Lastele loeti raamatutest ette, pakuti kirjandusmängu, kuid kõige põnevam oli hoida need raamatud oma käes, lehitseda ning vaadata illustratsioone.
- Ligi 140 linna noort eesti ja vene koolidest ning kutsekoolist osalesid aktiivselt **loomekonkursil „Luulepäevad“**, mille teemaks oli 19. sajandi kirjandus. Pidulikul lõpuüritusel esinesid A. Puškinile pühendatud lavastusega Jõhvi Noorte Teatri kooliõpilastest näitlejad. Vanematele konkursi võitjatele korraldati sõit etendusele Jõhvi Kontserdimajas.
- Kuna üks projekti eesmärkidest oli lugemise propageerimine, siis raamatukogutöötajatele oli suureks üllatuseks ja rõõmuks linna noorte algatus: nemad

korraldasid iseseisvalt raamatukogus **Raamaturingluse (Knigovorot)**, kuhu kutsusid osalema kõiki, kellel on ülearuseid raamatuid.

- Korraldati hõimupäevadele pühendatud **raamatunäitus „Soome-ugri rahvaste tundmatu maailm“**, kus eesti- ja venekeelsed trükised tutvustasid linnaelanikele ingerisoomi, udmurdi, mordva, komi, isuri ja teiste hõimurahvaste kultuuri .

Loodame, et tutvustades eesti- ja rahvusvähemuste kirjandust, hakkavad inimesed rohkem väärtustama Eestis elavate inimeste kultuurilist omapära.

Projekti kajastati meedias, sh www.kultuurinfo.ee, www.etnoweb.ee.

Linna elanikud on harjunud, et lisaks raamatunäitustele, eksponeeritakse raamatukogus kohalike harrastuskunstnike töid, kollektsionääride kogusid, koduloomaterjale jne.

Eakatele raamatuhuvilistele korraldasid raamatukoguhoidjad üritusi päevakeskuses Merelaine, klubis Optimist jt.

Uueks kogemuseks oli kohalike luuletajate Suveluulepäeva läbiviimine värskes õhus, muruplatsil raamatukogu hoovis.

Osalesime Sillamäel esimest korda toimunud Merepäevadel.

Kasutati kohalikku raadiot kirjanduslike vestluste läbiviimiseks.

4.5 Raamatukogu koolituskeskusena

Kasutajakoolitused arvukselt

Raamatukogu	Rühmakoolit.arv		Osalejate arv		Individaalkooli t. arv		Osalejate arv	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
	5	5	78	64	335	441	498	530
Sh keskk.	4	5	65	64	227	325	387	398

Täiskasvanute koolitused toimusid enamasti individuaalselt.

Tutvustati Riigi Teataja elektroonilist varianti, õigusaktide andmebaasi ESTLEX , õpetati täitma tuludeklaratsiooni, kasutama internetipanka, digitaalallkirja, teha otsingut Eesti raamatute e-kataloogidest jne.

Arvutikoolituste peamine sihtgrupp on eakad inimesed, kes saavad esmast arvutikasutamise õpet – infootsing, elektronpost, e-teenused, Skype. Mõningatele eakatele inimestele kordasime koolitust mitu korda.

Rühmakoolitused toimusid enamasti lastele ja noortele. Koolitati kasutama raamatukogutarkvara, õpetati teaviku otsingut, pikendamist, reserveerimist. Sillamäe Gümnaasiumi õpilastele tutvustasime andmebaasi, mis on kasulikud uurimistöõde kirjutamisel.

Täiskasvanud õppija nädala (TÕN) raames toimus koolitus „Õige aeg õppida rahatarkust“, mille eesmärk oli anda finantsalaseid teadmisi ja praktilisi näpunäiteid igapäevaeluks.

Raamatukogus käisid praktikal Sillamäe Kutsekooli infotehnoloogia õpilased.

4.6 Raamatukoguteenuse turundus (*tutvustamine*)

Raamatukoguteenuste tutvustamiseks kasutasime linna, maakonna ja üleriigilisi meediakanaleid – TV, raadio, ajalehed, veebikanalid. Uudiste tekstid ja artiklid kirjutasime ning saatsime meediale ise, üritustele kutsusime ka ajakirjanikke.

2013.a juunis tegime väikese „muuseumi“, kuhu olid kogutud raamatukogus kasutamisel olnud vanad asjad. See „muuseum“ tõmbas kohe elanike ja linnakülaliste tähelepanu, juba juuli-augusti ajavahemikul oli seal üle saja külastaja.

Aasta jooksul korraldati lasteaia- ja koolilastele raamatukogutunde ja ekskursioone.

Raamatukogu veebileht avab raamatukogu tegevuse laiemale avalikkusele.

4.7.1 Andmebaaside loomine

Oli põhjalikult täiendatud ja ümber korraldatud koduloo andmebaas. Raamatukogu veebilehel saab RIKSis reserveerida teavikuid, pikendada laenutusi, teha otsingut raamatukogu kataloogist jne. Aastast 2013 RIKS-il on mobiilirakendus.

4.7.2 Infopäringud

Registreeriti 8279 infopäringut, enamus neist oli esitatud kohapeal, vähem telefoni või e-posti teel. Registreeritud infopäringute arv kasvas, 2012. aastal lahendati 7762 infopäringut.

Kokkuvõte

Raamatukogu on kõigile linlastele tuntud kui mitmekülgne, sõbralik ja arenev kultuuriasutus.

2013.aastal oli raamatukogu kasutamine linnaelanike poolt aktiivne, lugejate, külastuste ja laenutuste arv kasvas. See on seotud, meie meelest, pideva raamatukogu reklaamiga meedias, kogude uuendamise, ürituste mitmekesisuse ja raamatukoguhoidjate pühendumisega oma töösse.

Positiivse tulemuse andis eriline tähelepanu lasteteenindusele, laste ja nende vanemate raamatukokku kaasamisele.

Näeme, et raamatukogu koduloo andmebaas on kasulik ja huvitav nii linna elanikele, kui ka kasutajatele väljastpoolt Eestit.

Arenes raamatukoguprogramm RIKS, mis andis lisavõimalusi kasutajatele.

Vastavalt oma võimalustele soodustame lõimumist, tutvustame eesti keelt võõrkeelena rääkivatele inimestele eesti kirjandust ja kultuuri.

Loodud „muuseum“ on raamatukogule lisareklaam, seda külastavad meelsasti nii lapsed kui ka täiskasvanud.

Tänu veebile, kus raamatukogu pidevalt kajastati tegevust, saime kutse koostööle välismaa suurte linnade raamatukogude Lipetsk (Venemaa) ja Nikolajev (Ukraina) poolt.

Raamatukogu arengu tõsine pidur on keskraamatukogu ja eraldi asuva lasteosakonna vanad ja väga kitsad ruumid. Lahendus on Sillamäe linna 2013-2020 arengukava raamatukogu puuduvate tegevuste elluviimine.

2014.aastal püüame integreerida Sillamäe linna turismikavasse, avades raamatukogu potentsiaali selles valdkonnas.

Lasteraamatukogu 60.aastapäeva tähistamine annab uusi võimalusi kaasamiseks noori lugejaid lugemisele.

Elviira Sidorova

Direktor

25.02.2014